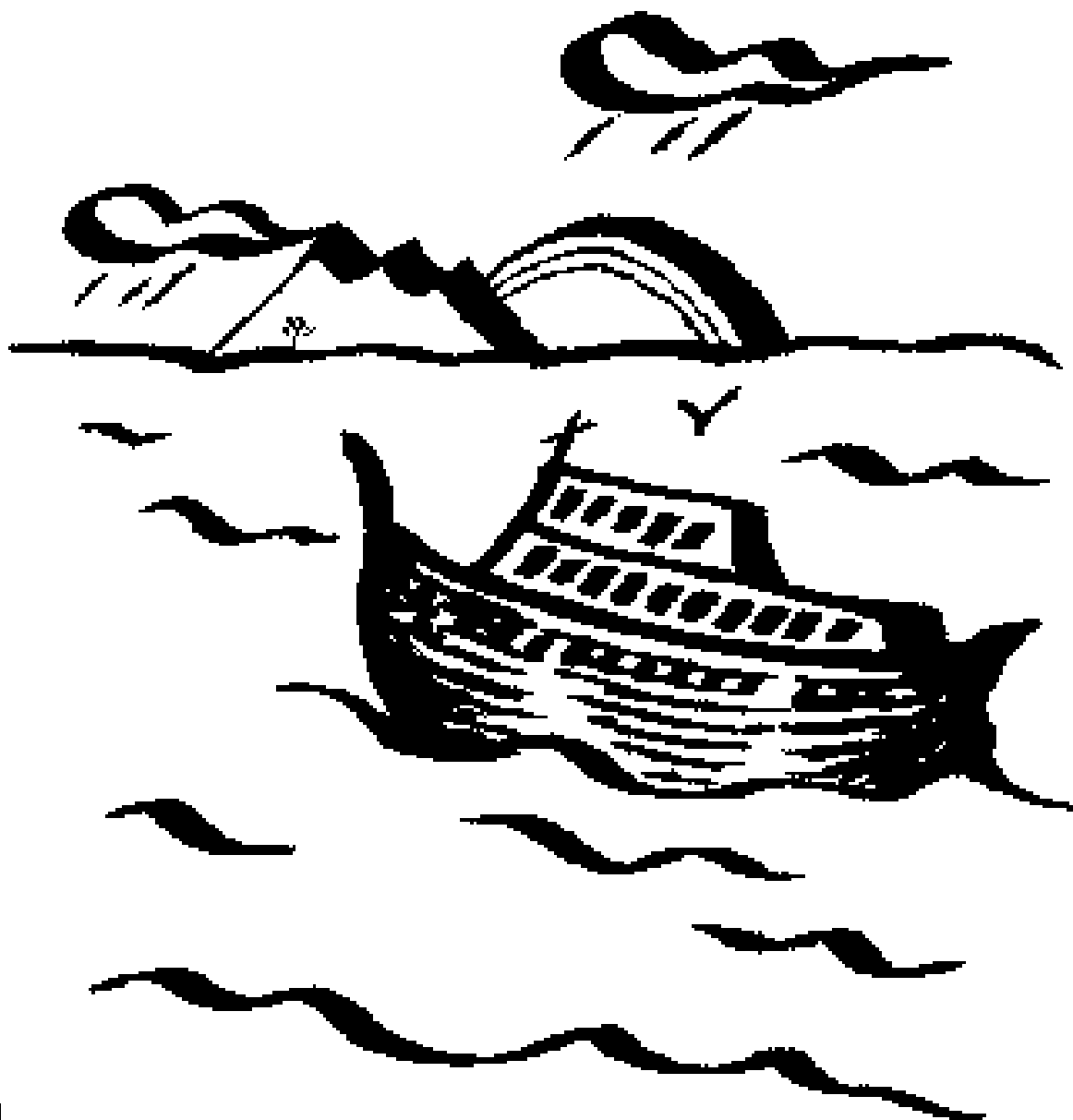

KERKBAND

L' ARCA DE NOÉ

Nederlandse Interkerkelijke gemeente DENIA

38ste jaargang
12 november 2017

**Afscheid nemen
is met zachte vingers
wat voorbij is dichtdoen
en verpakken
in goede gedachten der herinnering.**

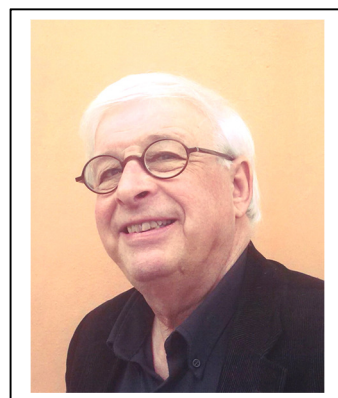
**Is verwijlen
bij een brok leven
en stilstaan op de pieken
van pijn en vreugde.**

**Afscheid nemen
is met dankbare handen
weemoedig meedragen
al wat waard is
niet te vergeten.**

**Is moeizaam
de draden losmaken
en uit het spinrag
der belevenissen loskomen
en achterlaten
en niet kunnen vergeten...**

tekst van Dietrich Bonhoeffer (1906-1945)

Met gedachten aan de Interkerkelijke Gemeente van Dénia die mij droeg en verdroeg, waar ik niet als vlotte vrolijke flodderaar heen toog, maar waar mijn ambt serieus werd genomen. Niet op *macht* belust, doch ervan bewust, dat slechts de gemeente mijn woorden *gezag* kan toekennen.

Daarbij zijn niet vergeten (*buiten de vele andere dierbare kontakten*) bijzondere vrienden als: Chris Ooms (en Betsy Dekker), Rinus van Stee, Giel Berkman, Piet van der Ent, Sina Verhulst, Maarten Verboon, Henk te Loo, Henk Voogt en Roel Polman.

Dénia, 29 oktober 2017,

Willem van Buuren

Twijfel in het hart & kennis van het hart (Willem van Buuren)

Vandaag, op deze laatste zondag van mijn diensten (29 okt.) in uw midden, rekening houdend met de dingen waarover wij geen macht hebben, dacht ik er goed aan te doen met u na te denken over het pelgrimeren, over het “op weg zijn”.

Daarom een korte inleiding.

Lezend in het boek “*De ziel gaat te voet*”, van mijn oude leermeester Herman Andriessen, kwam ik een stukje tegen, dat een samenhang tussen *ziel* en *voet* laat zien en mij wel aardig leek om aan u, in deze onze tijd nu, door te geven. Het boek gaat over *de weg*, niet zozeer over *de aankomst*. Het doet denken aan de 40-jarige woestijntocht van het volk Israël o.l.v. Mozes, of aan Elia, die ook een 40-dagen-durende woestijnreis maakte, of aan Jezus die eveneens de verzoeken van een 40-dagen-durende woestijntijd onderging. En werden ook *de eerste christenen* niet *mensen-van-de-weg* genoemd...?

Ja, het belang van het *gáán* van de weg is evident voor de christelijke kerk, voor mensen die van *ópstaan* en *pelgrimeren* weten. Sommigen denken aan de reis *naar* Santiago de Compostella, anderen *naar* die van Assisi, maar altijd klinkt de vraag *naar* wat een pelgrim ten deel valt. Men beseft dat dit wat anders is dan een ommetje maken. *Want het gaat ten diepste over de weg van ons aller leven*, als we tenminste *het leven* niet zien als een voorbestemde cirkelgang van *opgaan*, *blinken* en *verzinken*.

Onze tocht gaat over bergen en door dalen, kent *hoogtepunten* en *dieptepunten* en wordt gekenmerkt door de grote feesten van Pasen en Pinksteren. En of daarbij de ENE altijd als metgezel wordt ervaren (zoals sommigen graag zingen) is ook nog maar de vraag. Zelfs voor wie geloven dat we Pasen meer *ín* de rug dan *áchter* de rug hebben, is er *op weg* veel *vertwijfeling*.

Al pelgrimerend blijkt diep in ons hart menigmaal “*de twijfel*” als een niet te onderschatten metgezel mee te reizen.

En ik citeer uit het boek enkele passages over Franciscus en de wijze:

Vertwijfeling onderweg en wat daartegen kan bijdragen

“Twee volgelingen van Vader Franciscus hadden geluisterd naar de preek die hij voor de vogels had gehouden. Maar toen ze, op zijn woord, waren uitgegaan naar één van de vier windrichtingen, begonnen ze te twijfelen aan wat hij hun gezegd had. Ze zeiden dat niet tegen elkaar, maar bewaarden de twijfel in hun hart..”

Nu wist Vader Franciscus wel dat een twijfel, die in het hart een verblijfplaats kiest en niet naar buiten komt, groot onheil kan aanrichten. En hij herinnerde zich het vogeltje dat eens in de nacht voor hem gezongen had. Hij vroeg de Here God: ‘Wilt U het niet nog eens sturen naar die twee pelgrims? Misschien hebben ze te lekker gegeten in het oude huis van de burgemeester waar nu een restaurant is en zijn ze Vrouwe Armoede wat vergeten. Maar, Here God, - mio Signore - ze menen het goed.’

En daarop zond de Here God nogmaals het vogeltje, dat zong in de nacht van hun twijfel. De twee keken omhoog en zagen het vogeltje in de boom en hoorden het zingen. Toen ging de deur van hun harten open. De twijfel sloop naar buiten en verdween in het donker. Maar het vogeltje zong hun hart vol..

Kennis van het hart en hoe je wijs wordt aan de weg

“Op een van de tochten – nadenkend over wat wijs is – zei een man tegen Vader Franciscus (van Assisi): ‘Ik hoef niet meer wijs te worden aan de weg. Ik ken de weg. Hij is mij geopenbaard in de Heilige Schrift en in het voorbeeld van de Vaderen, en dat is genoeg voor alle mensen.’

Maar nu was er een wijze. Hij vroeg: ‘ En wat heeft de Heilige Schrift en het voorbeeld van de Vaderen je dan geopenbaard?’

De ander: ‘Dat is teveel om op te noemen.’

De wijze: ‘Juist daarom: omdat het teveel is om op te noemen, moet je de weg gáán.’ De ander: ‘ En wat leer ik dan?’

‘De wijze: ‘Datgene wat in al dat vele voor jou bestemd is.’

Nu liep daar juist een klein hondje voorbij. ‘ Zie je dat beestje?’, vroeg de wijze. ‘Ja’, zei de ander, ‘maar wat kan ik leren van zo’n loslopend beest?’

'Alles', zei de wijze. 'Het loopt zomaar wat rond; het gaat de weg van alle hondjes en zo heeft God het beschikt. Maar het kent geen enkele weg.' *'En dan?'*, vroeg de ander. *'En dan?'*, zei de wijze, *'jij kent de wegen van alle mensen, maar niet die van jezelf. Daarom loop je zo maar wat rond.'* Het was een tijdlang stil. *"De mens, die nu toch wijs wilde worden aan de weg, had aan de wijze gevraagd waar hij dan naartoe zou reizen. Deze had hem wat vermoeid en verdrietig aangezien over zo veel onverstand. Na een hele poos had hij gezegd 'Keer in in jezelf.'* *'Prima',* zei de man. Hij ging onmiddellijk naar de bibliotheek en keek in de encyclopedie bij het woord 'zelf'. Daar stond een heleboel, maar op één plaats bleef hij hangen. Daar stond: *'Het Zelf is een geheimzinnige kracht in de mens waardoor diens weg wordt geleid.'* Dat begreep hij niet. Hoe kon hij op weg gaan naar een kracht, die hij juist nodig had om de weg te vinden.

Met het boek in de hand keerde hij terug naar de wijze om hem zijn probleem voor te leggen. Maar die zei: 'Ik heb niet gezegd dat je naar de bibliotheek moest gaan, maar dat je in jezelf moest keren. Aan een heel boek, ja aan een hele bibliotheek heb jij niets. Zelfs het ongebreideld lezen in de 'Biblia', (de ganse Heilige Schrift), leidt op deze manier slechts tot dodelijke vermoeienis.'

En de wijze wandelde weg.

Nadenkend keerde de man terug om het boek weer op zijn plaats terug te zetten. Onderweg las hij er niet in. Hij dacht na over zichzelf. Voor het eerst.

(Vrij naar: "De ziel gaat te voet" – Gesprekken voor onderweg, door Herman Andriessen en Ciel Mooren – Meinema ISBN 978 90 211 41787)

Samenvatting kerkenraadsverg. (7 nov. secretaris. DR)

Cor Pors opent de vergadering en heet de aanwezige leden en met name ds. Ties Prins van harte welkom.

Tevens wordt een gast welkom geheten die zich wil oriënteren op de rol van ambtsdrager.

Ties leest als overweging de tekst uit het liedboek pag. 1302: *Zonder liefde ben je nergens.*

De notulen zijn een juiste weergave van de vorige vergadering.

De ingekomen en uitgestuurde post.

- Weekblad HALLO zal de advertentie van onze kerk weer vermelden (tenzij er geen ruimte is).
- De kerkadvertentie in weekblad DE WEEK is weer voor een jaar verlengd (kosten 100 euro).
- Op de receptie van de Ned. club in Denia hebben wij als kerk een mooi bloemstuk aangeboden en Willem van Buuren heeft een speech gehouden.
- Henk en Atie de Jong hebben een mooie mand met Nederlandse producten gebracht naar het bruidspaar (60 jaar) Polman als cadeau van onze kerk.
- Cor Pors en Henk de Jong hebben de vergadering bezocht als voorbereiding op de kerkdienst van 16 november (aanvang 20.00 uur) in de Baptistenkerk. Dit in het kader van 500 jaar Reformatie.
- De predikant, die voor begin 2018 staat ingeroosterd, heeft aangegeven dat het misschien niet kan doorgaan omdat zijn vrouw een hartoperatie moet ondergaan.
- De tekst m.b.t. het nieuwe sociale project (SURG for all) is op de website aangepast.
- Ds. Reedijk is gestart in een nieuwe gemeente. *Zie tekst in deze kerkband.*
- Willem van Buuren heeft een wervende tekst aangeleverd over onze kerk, die we gaan toesturen aan de drie Ned. clubs in de regio.
- Bam Gerth heeft al reeds een lijstje gemaakt van kerkelijke activiteiten die hij graag wil overdragen.
- Bericht van overlijden van Roel Polman (3 nov.) is binnengekomen. *De herinneringsdienst (voorafgaand aan de begrafenis) heeft op 7 nov. plaatsgevonden in onze kerkzaal.*

Pastorale zaken.

Het aantal vacatures gaat binnenkort toenemen, en dat baart ons zorgen. De suggestie om met meer hulp-kosters te gaan werken zullen we zeker gaan (en moeten) doen. Met name in de periode half december/half januari en in de periode juli/augustus zijn veel ambtsdragers afwezig.

Gelukkig heeft iemand positief gereageerd op ons verzoek. De naam van deze persoon zal binnenkort worden afgekondigd.

De inspiratie-ochtend op 17 okt. en de filmmiddag in de Ned. club op 19 oktober, waren een succes.

De volgende inspiratie-ochtend is op dinsdagmorgen 14 november.

De herdenking van onze overledenen in het afgelopen jaar zal plaatsvinden op zondag 26 november.

Rondvraag.

Er ligt een vriendelijk verzoek aan de ambtsdragers om het rolluik van de kerk al open te doen om 10 uur.

De volgende kerkenraadsvergadering is op maandagmorgen 4 december 2017.

LIEF & LEED

Op vrijdag 3 november overleed Roel Polman in het ziekenhuis van La Xara (Denia). Gelukkig heeft hij hun 60-jarig huwelijksfeest (28 okt.) nog bewust meegemaakt te midden van zijn kinderen en kleinkinderen. De herinneringsdienst was op dinsdagmiddag 7 november om 15 uur in onze kerk. (*U kunt de dienst beluisteren via de website*).

Intrededienst Hans Reedijk

(*Piet v.d. Brugge*)

Op zondag 29 oktober j.l. waren Joke en ik aanwezig op de bevestigings- en intrededienst van Hans Reedijk als predikant van de Protestantse Gemeente Zeevang & Oudendijk.

Deze gemeente bestaat uit vele dorpen t.w. Middellie, Hobrede, War-der, Kwadijk, Schardam, Beets, Oudendijk, Etersheim en Oosthuizen. Hele mooie dorpjes in een uitgebreid gebied met veel water en weilanden.

Het kerkje in Beets is werkelijk schitterend, zeer oud en prachtig onderhouden. Het was een zeer goed verzorgde dienst met een volle kerk met meer dan 100 mensen.

Vlak voor zijn eigenlijke intrede kreeg Hans een mooie rode toga omgehangen, waarbij de dominee, die hem bevestigde zei: "Hans doet het liever zonder, dan kan iedereen zien, dat hij ook gewoon een mens is van vlees en bloed!"

Na de dienst de bekende toespraken, totdat de voorzitter vroeg of er nog mensen waren, die iets wilden zeggen. Ik heb toen, tot grote schrik van Joke, mijn vinger opgestoken!

Hoewel onvoorbereid ging het prima.

Naast de felicitaties van de Interkerkelijke Gemeente in Denia heb ik kort iets over onze kerk verteld en gezegd, dat Hans reeds tweemaal bij ons gastpredikant is geweest en dat wij hem daarin steeds hebben gezien geheel als mens van vlees en bloed (gelach). Na afloop werden Joke en ik door meerdere mensen aangesproken, ook met vragen over onze kerk.

Na de dienst ontvingen Piet & Joke de volgende mail van Hans Reedijk: Jullie hebben mij wel aangenaam verrast met aanwezig te zijn op mijn intrede en dan ook nog met mooie woorden over mij. Het helpt in ieder geval wel om de kerkenraad hier eens lief aan te kijken of ze mij in enig jaar een maandje extra verlof willen geven om weer eens bij jullie *vrijwilligerswerk* te mogen doen.

Wanneer je de gemeente van Denia weer ontmoet, zou ik het van harte waarderen wanneer je de gemeente aldaar van Ella en mij de hartelijke groeten wilt doen. *Met veel groeten, Hans en Ella*

De kerk moet opbloeien. *(Ingebracht door de redactie. DR)*

Als op één plek op aarde meer gebeurt dan je zelf voor elkaar kunt krijgen, dan is het in de kerkgemeenschap. Prof. dr. Edward van 't Slot, bijzonder hoogleraar namens de Confessionele Vereniging, een beweging binnen de Protestantse Kerk, vindt het hoog tijd om de kerk te laten opbloeien.

U bent bijzonder hoogleraar namens de Confessionele Vereniging.

Wat is het verschil tussen uw geloofsbeleving en die van iemand buiten de vereniging?

‘Confessioneel heeft van oudsher te maken met het woord belijdenis. Wij zijn lid van een kerk die de komst van Christus belijdt. Het is typisch confessioneel om te zeggen: wij hebben belijdenisgeschriften en laten we voorlopig ervan uitgaan dat die kloppen. De geschriften weten meer dan ik, en onze voorouders hadden goede redenen om ze te onderschrijven. Als ik het niet met ze eens ben, wil ik eerst zoeken naar hun bedoeling. Ik zoek zo lang mogelijk het ongelijk bij mezelf. Dat noem ik confessioneel. De Confessionele Vereniging functioneert meestal als een open, beweging. Er is grote waardering voor wat in andere hoeken van de kerk beleden wordt. Dat spreekt me aan. Vrolijke orthodoxie vind ik het, met graag wat gezang erbij.’ De estafettevraag van Stephan Sanders en Mirjam Sterk was: hoe komt het dat schuld blijft voortbestaan, ook in deze seculiere tijden? Volgens filosoof Wilfred McClay bestaat er geen formule voor verlossing. Dat geldt niet alleen voor gelovigen, maar misschien nog wel meer voor niet-gelovige mensen.

Hoe zou een vorm van verlossing er nu kunnen uitzien?

‘Als het woord confessioneel automatisch wordt geassocieerd met schuldbelijdenis, heb ik daar moeite mee. Confessie betekent niet dat je het over schuld hebt. Sterker nog, ik ben van de school die vindt dat het niet voortdurend over schuld mag gaan. Alsof je dan pas relevant zou kunnen spreken over Bijbel, geloof, kerk en verlossing. Maar het is waar: we leven in een tijd van onbehagen. De toekomst lijkt steeds onzekerder en het vertrouwen slinkt. Het citaat van McClay staft het gevoel dat er iets mis is en dat we geen oplossing hebben. In de kerk hebben we echter een verhaal om met dat onbehagen om te gaan. Mijn christenzijn helpt niet zozeer om alle vragen te beantwoorden, maar wel om gebeurtenissen in een groter kader te plaatsen. Met als perspectief een toekomst die in Gods naam fundamenteel betrouwbaar is. Voor mij is de opstanding het antwoord. God komt in Jezus naar mij toe en zegt: er is een nieuw begin. En dat geldt voor iedereen. Dat is de verlossing.’

De Confessionele Vereniging plaatste u aan de universiteit in Groningen. Wat doet u daar precies?

‘Namens verschillende bloedgroepen van de kerk werkt er een groep bijzonder hoogleraren. We zijn doorlopend met elkaar in gesprek en organiseren conferenties waarin we onze verschillende visies op actuele thema’s uiteenzetten. Het afgelopen jaar was het thema: kunnen we eigenlijk wel over God spreken, want wie zit daar nu op te wachten? Waarom denk je het over God te kunnen hebben?’ En wat is uw conclusie? ‘Ik kom uit een traditie die het over openbaring heeft. God laat zich zien, Hij breekt in onze wereld in. Anderen zoeken dat in zingeving en schoonheid. Ik vind het soms frustrerend als iemand zegt: het zit in het zoeken. Je wilt toch graag weleens een helder antwoord om door te geven?’

Gaat u met de conclusies de boer op?

‘Onze taak is het toerusten van predikanten, maar uiteindelijk heb je als kerk een boodschap voor de wereld.’ Bij het Centraal Station stond een vrouw luid de blijde boodschap te verkondigen. Daar wordt om gegiecheld, maar ik vond het nogal stoer. ‘Dat doet me denken aan de theoloog Jurjen Beumer, die langs een groep evangelisten liep. Hij nam een van die jongens apart, want hij voelde zich op het hart getrapt. Zó makkelijk mag je niet praten over het dierbaarste, vond hij. Alsof je het letterlijk als jouw grote gelijk op straat gooit. Je wilt dierbare dingen niet via een roepstoeter rondbazuinen – en toch wil je dat de boodschap overal wordt gecommuniceerd. We moeten zoeken naar nieuwe manieren om ook buiten de muren van kerk en theologie over de God van Pasen en Pinksteren te praten – de apostelen gingen wel degelijk op het marktplein staan. De theologie moet hiervoor de tools aanreiken.’

Hoe belangrijk is het omvangrijke kerkelijke verband voor u?

‘Laat ik het confessionele antwoord geven: de kerk is er voor heel het volk. Althans, zo was het vroeger. Om een breed publiek aan te spreken, moet de kerkgemeenschap omvangrijk en rijkgeschakeerd willen zijn. Tegenwoordig is de band tussen het instituut en het volk misschien niet meer zo duidelijk, maar in haar volle breedte toont de Protestantse Kerk dat ze er voor iedereen wil zijn.’

Want God is er voor iedereen en iedereen is er voor God en niemand heeft de waarheid in pacht. Samen geven wij iets weer van de kleurenrijkdom van het evangelie en van God zelf.'

Zou u alleen op een onbewoond eiland niet genoeg hebben aan de persoonlijke band met God?

'Ik denk dat God het dan ook vast wel met me redt. Maar dat is een uitzonderlijke situatie. Ik werk in Groningen en aan de universiteit om over de vragen van de kerkelijke gemeenschap na te denken. In de kerk verneem je het woord dat niet uit je eigen hart opborrelt. Dat kan in een preek zijn, een ontmoeting, een lied, de sacramenten. De essentie van de kerk is het besef dat ik het in m'n eentje niet kan. En zo voel ik het ook. God trekt mij uit mijn eigen cirkel. Als er één plek in de wereld is waar meer gebeurt dan je zelf voor elkaar kunt krijgen, dan is het de kerk.'

Hoe kunnen we die kerk laten jubelen?

'De Geest laat de kerk jubelen. Daar kunnen we op vertrouwen. Je moet de kerk niet in strakke structuren willen vangen. Ik hoor vaak het verwijt dat Kerk 2025 te zeer focust op de organisatie: gaat dat nou de kerk redden? Anderzijds worden mensen zenuwachtig van de openheid die het rapport volgens mij juist biedt. Laten we maar eens wat loslaten en de Geest de ruimte geven. Dan zouden er verrassende kleuren boven kunnen komen.'

Prof. dr. Edward van 't Slot (1973) is predikant met een bijzondere opdracht binnen de Protestantse Kerk. Hij werkt als seminariedocent en onderzoeker aan de Protestantse Theologische Universiteit Amsterdam-Groningen en is bijzonder hoogleraar systematische theologie en kerk in de 21e eeuw in Groningen vanuit de Confessionele Vereniging.

Ga dan op weg.

Ga dan op weg naar een toekomst van vreugde en vrede.
Zoek reisgenoten om samen die weg te betreden.
En valt het zwaar, steun en bemoedig elkaar.
Liefde verlicht dan je schreden.

Ga dan op weg, deel je dromen, je hoop, je verhalen.
Geef elkaar kracht om, op zoek naar nieuw land, niet te falen. Als
wij dat doen, blijft onderweg 't visioen liefde en warmte uitstralen.

Ga dan op weg en schud af al je twijfels en zorgen.
Ga en ontdek wat vandaag nog voor jou is verborgen.
Houd op het Licht altijd je ogen gericht
dat zal je kracht zijn voor morgen

(melodie lied 868)

DE ZIN VAN HET LEVEN (*INGEBRACHT DOOR DE REDACTIE. DR*)

VRAAG

De laatste tijd vraag ik me heel erg af wat nu eigenlijk de zin van het leven is? Niet omdat ik depressief ben, maar meer omdat ik hierna benieuwd ben.

ANTWOORD

Maar ook als we niet depressief zijn, kunnen we van tijd tot tijd ons afvragen wat de zin van het leven is. Vooral als we kijken naar het reilen en zeilen van deze wereld ver weg en dichtbij. Waarom heeft die eeuwige God, Die een onmetelijk heelal heeft geschapen en in dat onmetelijke heelal een klein stofje geplaatst -aarde geheten- met daarop mensen die al spoedig in zonden vallen en elkaar het leven zuur maken? Als dit soort van gedachten bij ons opkomen zijn we geneigd om opstandig te worden omdat we het niet eens zijn met Gods beleid en denken dat Hij het allemaal fout doet. Ook als het in ons persoonlijk leven niet gaat zoals wij ons dat hadden voorgesteld. De teleurstellingen waar we mee te maken krijgen, enz. Al deze gedachten komen op vanuit ons eigen hart. Laat dat duidelijk zijn. Wij mogen daarom de Heere vragen om wijsheid zodat wij de dingen anders gaan zien. Wij zullen ontdekken wanneer wij de Bijbel lezen, dat de Heere ons goed heeft geschapen in het Paradijs met de bedoeling dat we Hem eeuwig zouden dienen en liefhebben en dat in de volmaakte zin van het woord. Adam en Eva hadden een zinvol leven door hun Schepper te loven en te prijzen, door de hof van Eden te bouwen en te bewaren. En toen kwam daar de zondeval, helaas. Maar de zondeval betekent niet dat het leven op aarde geen zin meer heeft. Want de Heere gaat een andere weg om ons tot het eeuwige leven te brengen namelijk door de komst van de Heere Jezus Christus naar deze aarde.

Hij die Zijn leven gaf om ons te kunnen redden van het eeuwig verderf en om de eer van Zijn Vader te herstellen. Kortom om het leven op aarde zinvol te maken. Om persoonlijk een zinvol leven te kunnen leven is wel nodig dat wij gehoor hebben gegeven aan de roepstem van de Heere. “Ik moet heden in uw huis blijven”, zoals Zacheus kreeg te horen. Hij kwam uit die boom en ontving Jezus met blijdschap in zijn huis.

Toen pas had zijn leven echt zin. Daarvoor niet, want wat baat het een mens als hij de hele wereld zou gewinnen en schade lijden aan zijn ziel.

Wat is de zin van het leven? Dat we ons bekeren tot God en geloven dat de Heere Jezus mijn Zaligmaker wil zijn. De diepste zin van het leven komt openbaar in de liefde tot God en de naaste. Dat zien we ook bij Zacheus. Hij is bereid om zijn gestolen goederen terug te geven aan zijn naaste. Niet jezelf meer verrijken ten koste van de naaste maar nu een blijmoedige gever te zijn. Als we zo leven dan zal de vraag naar de zingeving van het leven nauwelijks meer gesteld worden. Temeer omdat ieder kind van God weet dat het beste nog moet komen. Na de strijd op aarde de overwinning in en door Jezus Christus, het eeuwig thuis komen, de nieuwe hemel en aarde waarop gerechtigheid wonen zal. *Ds. A. J. Schalkoort Geb.dat. 05-10-1948, Hersteld. Herv, (Uit: REFOWEB)*

VRAAG

Toen Jezus hier nog op aarde was, gaf Hij toen onderwijs over het verbond met Israël of over het nieuwe verbond? Of allebei? En waarom werd het avondmaal ingesteld voordat Hij naar het kruis ging en niet daarna?

ANTWOORD

Beste lezer(es), De Heere Jezus was en is de Zoon van God, maar we mogen Hem ook “een Zoon van Israël” noemen. Hij behoorde helemaal tot het joodse volk. Daarom ligt Zijn spreken over allerlei onderwerpen helemaal in de lijn van het Oude Testament. Ook als het over het verbond gaat.

We mogen het ene genadeverbond van God met Zijn volk onderscheiden in twee bedelingen (periodes): de tijd vóór Christus en de tijd na Christus. De periode van het verbond vóór Christus noemen we “het oude verbond”, de tijd die aanbrak met Zijn komst op aarde “het nieuwe verbond.” De Heere Jezus vervulde het oude verbond en maakte het zo nieuw.

De hoofdlijn in Gods verbond is de hele Bijbel door dezelfde: “Ik zal u tot een God zijn en u zult Mij tot een volk zijn” (zie als voorbeelden Genesis 17:7 en Openbaring 21:3).

Wat is nu het nieuwe in dat nieuwe verbond (of: nieuwe gestalte van het ene verbond)? Enkele dingen:

-Door het bloed van Jezus (het bloed van het nieuwe verbond, Matt. 26:28) is er daadwerkelijke vergeving van zonden, omdat Jezus' bloed de zonden wegnam. Onder het oude verbond gaf de Heere, met eerbied gesproken, een 'voorschot' op de vergeving. Christus moest nog komen.

-De Geest is als gave van de nieuwe tijd op Pinksteren uitgestort en dat tekent de Bijbel als een gave die hoort bij het nieuwe verbond (zie Jeremia 31 en Ezechiël 36).

-Dankzij het volbrachte werk van Christus kan het verbond nu breder worden: het beperkt zich niet meer tot Israël, maar heidenen mogen door het geloof nabijkomen. Ze waren eerst “vreemdelingen van de verbonden”, maar mogen nu huisgenoten van God zijn, dus delen in Zijn verbond met Israël (zie Efeze 2:11-22).

Waarom heeft Jezus nu vóór Zijn kruisiging het Avondmaal ingesteld? Omdat Hij voor de laatste keer het Pascha met Zijn discipelen op aarde vierde. Juist bij die Paasmaaltijd als teken van het oude verbond stelde Jezus het Avondmaal in als teken van het nieuwe verbond. Daarmee laat Hij twee dingen zien:

-De continuïteit tussen het oude en nieuwe verbond: nadrukkelijk sluit de Avondmaalsviering aan bij bepaalde elementen uit de Paasmaaltijd.

-Het meerdere van het nieuwe verbond ten opzichte van het oude: Jezus' bloed maakt het verbond tot een nieuw verbond.

Gods zegen toegewenst in het overdenken van deze dingen voor hoofd en hart.

Ds. P. D. J. Buijs (Chr. Ger., Nunspeet)

Bidden *Ds. Herman Feenstra. (overgenomen uit de Schakel, Benidorm)*

Onze oudste kleindochter wordt 23 in oktober. Het is een gave meid. Dat was ze al toen ze klein was. In haar kleine jaren zat ze een keer bij ons aan tafel. Ze vroeg of ze mocht bidden. Natuurlijk mocht ze dat. Ze dankte voor het eten en bad verder: “.... en dank U wel, Here, dat we vanmiddag naar de stad gaan met oma en dat we dan een ijsje krijgen....” Als dat nou was afgesproken of aan haar beloofd, maar dat was niet het geval. Het was een spontane actie van haar, waarbij de wens de moeder van het gebed was. Het ijsje kwam er natuurlijk. Als dat met zo veel heiligheid omgeven is, kun je er niet meer omheen.

Het roept wel een vraag op: wat is bidden eigenlijk?

Kun je maar van alles vragen en alles zeggen wat je wilt? Je komt op de markt een bekende tegen. Je staat een tijd te praten. Je vertelt die ander over van alles wat jou bezighoudt en waar je mee zit of je zorgen over maakt. Later op de dag ga je bidden. Is het dan anders? Of verschilt het niet zoveel van het gesprek op de markt, in die zin, dat je weer, maar nu aan God, vertelt wat je bezighoudt, waar je mee zit en waar je zorgen om hebt. Stel dat dat zo is, dan is God eigenlijk (ik bedoel het niet oneerbiedig, maar zeg het vanwege de duidelijkheid) op dat moment jouw “Praatpaal”. Zo kom ik tot de vraag: kan bidden ook egoïstisch zijn?

Als je bidden namelijk bol staat van jouzelf, jouw leven, jouw behoeften en wensen. Ben je als je bidt vooral op jezelf gericht en met jezelf bezig of richt je je in de eerste plaats op God? Stel, je gaat op bezoek op paleis Noordeinde. Bij koning Willem Alexander en koningin Maxima. Heb je dan iets van: ik zie wel hoe het gaat, ik trek gewoon mijn mond open en doe mijn verhaal en verder zien we het wel? Ik denk het niet. Ik denk dat je je dan voorbereidt op dat bezoek en op dat gesprek. Want je stelt je in op bij wie je op bezoek gaat! Dan vraag je je af: wat kun je zeggen en wat niet (!)?

Hoe geef je vorm aan het respect dat hen toekomt? Het wordt gegarandeerd een ander gesprek dan bij de ontmoeting op de markt! Toch?

Hoeveel te meer geldt dat van het gesprek met God! De hoge, heilige, almachtige God! De Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer wijst erop dat wij zomaar wensen, hopen, klagen, zuchten en jubelen kunnen verwarren met bidden. Dan verwisselen wij hemel en aarde. Bidden is niet eenvoudig je hart uitstorten, maar met je volle of ook lege hart de weg naar God gaan en met Hem spreken. Dat kan geen mens uit zichzelf. Daar heb je Jezus Christus voor nodig. En het gebedsonderwijs van Jezus Christus. "Niemand komt tot de Vader dan door Mij" (Johannes 14:6). Dat geldt ook van het bidden. Dan komen we uit bij het Onze Vader. Daarin leert Jezus ons in zeer geconcentreerde vorm bidden. Eerst gericht zijn op God! Op zijn naam, zijn rijk en zijn wil. Dan valt er al een heleboel te bidden. En daarna pas (4e bede!) bidden voor wat wij nodig hebben in en voor ons leven en voor alles wat zich daarin afspeelt (geef ons voor vandaag wat wij broodnodig hebben). Nu komen ook de Psalmen in beeld. Hét gebedenboek van de Bijbel! Van Maarten Luther leren we dat alle gebeden in de Bijbel en in elk geval de Psalmen in het Onze Vader zijn samengevat. Ze zijn in de onvoorstelbare grootsheid en onuitputtelijke rijkdom van het Onze Vader opgenomen.

De psalmen: onze Heer Jezus Christus heeft ze gehoord, gelezen, gezegd, gebeden in zijn leven op aarde. Maar ook voor zijn geboorte op aarde was zijn stem in de psalmen te horen! Door de stemmen van de psalmdichters heen. In Hebrreeën 2:11 lezen we (zie de context) dat de woorden van David in Psalm 22:23 (Ik zal uw naam bekend maken, U loven in de kring van mijn volk) tegelijk woorden van Christus zijn! David stortte zijn hart niet uit als een puur persoonlijke actie alleen van hemzelf. Hij bad vanuit zijn verbonden zijn met Christus. En Christus bad door David heen. Zo is het nog steeds Christus die ook ons aan de hand neemt en ons leert bidden. Dat kunnen we leren uit het Onze Vader. En door in te groeien in de psalmen en hun taal. Is dat belangrijk? Ja, als je wilt dat God naar je luistert. God kan zijn oren ook afsluiten voor het bidden van mensen. Spreuken 28:9 "Als je geen gehoor geeft aan de wet, is zelfs je gebed de HEER een gruwel." Of: als je je vrouw niet met respect behandelt, belemmert dat je bidden (1 Petrus 3:7-8).

Daarom is het goed jezelf de vraag te stellen: hoe wil God dat jij bidt? In 1 Johannes 5:14 lees ik: “Wij kunnen ons vol vertrouwen tot God wenden, in de zekerheid dat Hij naar ons luistert, als we Hem iets vragen dat in overeenstemming is met zijn wil.” Nu zou zo’n tekst je ook lam kunnen slaan. Zo van: het kan dus zomaar gebeuren dat ik op een foute manier aan het bidden ben en dat God dan niet naar me luistert. Daarom tenslotte: God luistert als jij met respect voor Hem en vanuit een oprecht christelijk leven (met vallen en opstaan) tot Hem bidt.

En waar je dan toch tekort schiet of de plank mislaat corrigeert de Heilige Geest, die in je woont, jouw gebed. Dat is bijzonder troostvol om te weten. Naast 1 Johannes 5:14 staat Romeinen 8:26 “De Geest helpt ons in onze zwakheid; wij weten immers niet wat we in ons gebed tegen God moeten zeggen, maar de Geest zelf pleit voor ons met woordloze zuchten.”

Bidden. *(D.R. Overgenomen uit de site van NBG)*

Bidden is spreken met God: om hem te danken, om hem iets te vragen, of om hem gewoon te betrekken bij je leven. In de Bijbel staan veel verschillende voorbeelden van gebeden. Bij alle verschillen is er wel een gemeenschappelijk uitgangspunt: de overtuiging dat God luistert naar mensen die oprecht tot hem bidden.

Bidden in de Bijbel

Bidden is een vanzelfsprekend onderdeel van veel bijbelverhalen. Hanna bidt bij de tempel om een kind (1 Samuel 1:6-18), Jona bidt in de buik van de vis om redding (Jona 2:2-10), en ook Jezus trekt zich regelmatig terug om te bidden (bijvoorbeeld Lucas 6:12).

In het Oude Testament bidden profeten soms voor het volk, maar ook gewone mensen mogen tot God bidden, op elk moment en vanaf elke plek.

Jezus bidt voor zijn leerlingen en leert hun ook om zelf te bidden. Dat gebed kennen wij als ‘het Onzevader’ (Matteüs 6:5-13).

Volgens Romeinen 8:26-28 bidt de heilige Geest met en voor de gelovigen.

Bijbelse gebeden

Sommige gebeden in de Bijbel horen bij een vaste liturgie. Maar de meeste gebeden zijn vrije gebeden, die iemand in een specifieke situatie uitspreekt. Toch zijn de woorden vaak zo algemeen dat mensen van alle tijden hun eigen verdriet en wanhoop, hun eigen vreugde en dankbaarheid erin herkennen:

***‘Overdag bewijst de HEER mij zijn liefde,
's nachts klinkt een lied in mij op,
een gebed tot de God van mijn leven.’ (Psalm 42:9)***

***’Uit de diepte roep ik tot u, HEER,
Heer, hoor mijn stem,
Wees aandachtig, luister
naar mijn roep om genade.’ (Psalm 130:1-2)***

Luistert God?

Soms staat onze ervaring haaks op de overtuiging dat God onze gebeden hoort: een zieke wordt niet beter, een relatie loopt toch stuk. Ook in de Bijbel ervaren mensen dit. Job roept tot God, maar moet pijnlijk lang wachten op een reactie. Ook in de psalmen hoor je de wanhoop van iemand die tot God roept, maar zijn hulp niet ervaart.

Deze teksten geven geen antwoord op onze vragen. Maar ze bieden wel herkenning. Samen met Job en de psalmdichter kun je erop vertrouwen dat God luistert naar je gebed.

Bijbelverzen:

1 Samuel 1:6-18 Psalmen 31:23 Psalmen 42:9 Psalmen 130:1-2 Jona 2:2-10 Matteüs 6:5-13 Marcus 11:24 Lucas 6:12 Romeinen 8:26-28 Filippienzen 4:6-7

Genderneutrale communicatie en onze eenheid in Christus.

(Ingebracht door Henk de Jong)

Goedemorgen mensen', hebt u zich geërgerd aan het gedoe rond genderneutraal aanspreken? De NS spreekt reizigers niet meer aan met 'dames en heren', maar met 'Beste reizigers'. Daarmee wil de NS zich profileren als maatschappelijk verantwoorde onderneming, die begrip heeft voor mensen die anders zijn.

Hoe moet je daar als christen op reageren?

Er komt steeds meer aandacht voor mensen voor wie hun sekse niet vast staat. Zij ervaren dat ze in het verkeerde lichaam zitten. Je voelt je man maar zit in een vrouwenlichaam, en andersom. Dat leidt tot buitengewone identiteitscrisis. Alleen met tijdige hulp kunnen zij een evenwichtige identiteit ontwikkelen. Daarnaast zijn er mogelijkheden om je lichaam hormonaal en door middel van chirurgische correcties te laten veranderen. Mensen die daar gebruik van maken zijn transgenders. Daarnaast zijn er mensen met een dubbele seksuele identiteit, de biseksuelen.

Ook bij deze mensen leidt de eenzijdige benadering in de samenleving vaak tot grote eenzaamheid.

Na alles wat hierover de laatste tijd bekend is geworden, is het wel duidelijk dat je dit niet kunt afdoen met simpele oneliners als: 'Ze moeten niet moeilijk doen, je bent óf man óf vrouw, punt uit.'

Dat zeggen we inmiddels hoop ik ook niet meer van homoseksuelen, die hun identiteit zo ervaren dat ze zich alleen maar aangetrokken voelen tot en zich veilig voelen bij seksgenoten.

Avontuurtje

Ik heb het nu niet over mensen die met seksuele relaties experimenteren. Dat gebeurt ook.: mensen die gewoon iets nieuws proberen. Een triootje, een homoseksueel avontuurtje. Vanuit het christelijke geloof ligt daar wel degelijk een grens.

Dat is pervertering van de seksualiteit, uit puur hedonistische motieven of zelfs verveling. Het lijkt erop dat we steeds hardere prikkels nodig hebben om seksuele bevrediging te ervaren. De porno-industrie en mensenhandel vaart er wel bij. Het gaat dan niet meer over relaties van liefde en trouw, maar om het uitleven van seksuele driften en lusten. De Bijbel noemt dat pervertering van de oorspronkelijke bedoeling van de Schepper (Rom 1: 18-32).

Variaties

Hoe reageer je nu op die trend dat bedrijven genderneutraal beleid als handelsmerk gaan voeren?

Als christen kan je twee kanten op.

Enerzijds kun je zeggen dat de Bijbel zonder terughoudendheid spreekt over mannen en vrouwen. Zelfs God en Jezus worden met mannelijke voornaamwoorden benoemd. Toch wil dat allerminst

zeggen dat God zelf mannelijk is. Ja, Jezus zien we als de zoon van God, God die mens geworden is. Hij nam geen vrouwelijke, maar een mannelijke identiteit aan. Wat kun je daaruit afleiden? Niet meer dan dat God ervoor kiest om zichzelf in culturele termen bekend te maken, omdat Hij spreekt in een culturele wereld die deze beelden hanteert. Het zegt niets over wie of wat God zelf is. Het is zelfs onmogelijk om dat in menselijke bewoordingen te beschrijven, de Bijbel gebruikt menselijke beelden omdat er voor ons mensen geen andere beschikbaar zijn.

God schiep de mensen mannelijk en vrouwelijk. Los van hoe Hij die schepping precies heeft voortgebracht, kunnen we niet om de werkelijkheid heen dat de mensen geschapen zijn en bestaan in twee seksen. Maar die oorspronkelijke gave wereld is niet meer wat het geweest is. Die prachtige schepping is aangetast door het kwaad. Niets is meer zuiver. Een van de ontsporingen is dat er in de seksuele identiteit en de persoonlijke ontwikkeling daarvan variaties zijn ontstaan. Begrijp me goed: het bestaan van dergelijke variaties is geen moreel probleem waarover de Bijbel een oordeel uitspreekt. Mensen met een andere seksuele beleving zijn mooie mensen en unieke personen, die je een normaal en gelukkig leven gunt. Met 'ontsporing' duid ik slechts aan dat het leven en de wereld niet meer identiek zijn aan het leven en de wereld van het begin. Op de bodem van de oorspronkelijke schepping groeiden variaties en daar hebben nu mee te maken, als de werkelijkheid waarin wij leven.

Nieuwe wereld .

Dat brengt me bij de tweede manier waarop christenen kunnen reageren op genderneutrale communicatie. Want in het Nieuwe Testament wordt duidelijk hoe God die geschonden wereld gaat herstellen. Door zelf mens te worden in Jezus Christus en van binnenuit de wereld te vernieuwen, breekt er een nieuwe wereld aan. Die zien we nu nog niet, tenzij in mensen die zich door zijn Geest laten veranderen tot liefhebbende, dienende mensen. En volgens de Bijbel leidt dat meteen ook tot de opheffing van het mannelijk en vrouwelijk zijn.

Alhoewel 'opheffing' is niet het juiste woord. De oorspronkelijke schepping wordt niet ongedaan gemaakt.

Er bestaan nog steeds mannen en vrouwen, met fysieke en misschien ook mentale verschillen. Dat stukje schepping blijft dus en daar zie ik veel moois in, een prachtige dynamiek die de schepper in ons legt. Maar de christenen verabsoluteren dit verschil niet meer, want, zegt de Bijbel, 'er zijn geen mannen of vrouwen meer- u bent allen één in Christus Jezus' (Galaten 3:28). Mannen en vrouwen in wie Christus woont, worden nieuwe mensen, levend om te dienen en lief te hebben

Bewogen.

Als christen hoef ik dat man of vrouw zijn helemaal niet meer zo te benadrukken. Sterker nog, ik kan als voorganger genderneutraal spreken (daar waar het kan). Bijvoorbeeld aan het begin van de dienst: 'Goedemorgen mensen, fijn dat jullie er allemaal zijn!' Dat is voluit christelijk, omdat Christus ons altijd leert vanuit de beleving van de ander te denken. Empatisch zijn, dat is zijn centrale gebod, de gulden regel van Christus: 'Behandel anderen dus steeds zoals je zou willen dat ze jullie behandelen' (Matt 7:12).

Zodra je weet dat een ander gekwetst wordt door een bepaalde praktijk, kun je niet meer verder leven alsof je dat niet wist. Je hebt die kennis en dan is het een opdracht geworden. De opdracht tot guldenregel-empathie.

Klaas van de Geest, predikant in Alphen aan de Rijn

Kunnen protestanten en katholieken elkaar vinden in de oecumene van de 'Lectio Divina'?

(ingebracht door de redactie. DR)

Kunnen protestanten en katholieken elkaar vinden in de oecumene van de 'Lectio Divina'? Deze vraag staat centraal tijdens de Inspiratiedag Lectio Divina die in de Abdij van Berne in Heeswijk door Berne Media wordt georganiseerd.

Een gesprek met dominee Jos Douma, een van de sprekers.

(door: Greco Idema 3 oktober 2017)

Wat is lectio divina?

"Lectio divina is een manier van Bijbellezen die sinds de zesde eeuw vooral in kloosters wordt beoefend. Het gaat om een intensief en liefdevol lezen van Schriftteksten vanuit het verlangen Gods stem door de woorden heen te horen met het oog op het eigen leven.

Letterlijk betekent lectio divina: goddelijk lezen. Je kunt dat ook vrij vertalen met: 'Bijbellezen met het hart' of 'spiritueel Schriftlezen'. In de lectio divina spelen vier momenten een hoofdrol: lezen (lectio), mediteren (meditatio), bidden (oratio) en aanschouwen (contemplatio). Met dat laatste wordt bedoeld: tot rust komen bij God."

In hoeverre is lectio divina gerelateerd aan 'sola scriptura'?

"Het 'sola scriptura' staat voor: 'alleen de Schrift'. Dat betekent voor christenen dat ze zich alleen door de woorden van de Schrift willen laten inspireren voor hun geloof. Lectio divina wil aan dat gegeven ook recht doen door een sterke focus op Gods Woord.

Maar ook andere religieuze tradities kennen hun eigen manieren van het (spiritueel) lezen van heilige teksten. Dat betekent dat er ook overeenkomsten zijn aan te wijzen tussen de christelijke lectio divina enerzijds en anders-religieuze manieren van teksten lezen anderzijds."

Interessant. Op diverse christelijke websites las ik nogal wat kritiek op 'lectio divina'... Hoe verklaar je dat?

"De kritiek op lectio divina is gebaseerd op het signaleren van (oppervlakkige) overeenkomsten met andere spirituele praktijken uit andere religies zoals aandacht voor herhaling, rust en stilte. De kritiek doet vaak geen recht aan het evident christelijke en bijbelse karakter van deze manier van Bijbellezen, die eeuwenoude christelijke wortels heeft.

Daarnaast komt het mij voor dat de kritiek ook te maken heeft met een eenzijdig rationele en analyserende benadering van bijbelteksten (je moet ze vooral bestuderen en analyseren, en je kunt ze vooral ook als 'bewijsteksten' gebruiken) terwijl de lectio divina zich vooral ook richt op de omvormende kracht die bijbelwoorden hebben in mensenlevens, niet alleen op het niveau van het denken, maar ook op dat van ervaren, voelen en handelen."

A.s. vrijdag dus de bijeenkomst in Heeswijk. Wat gaat er precies gebeuren?

"De kern van de dag is dat protestanten en katholieken elkaar ontmoeten rond de praktijk van de lectio divina. Dom Bernardus, abt van Koningshoeven, zal zijn visie op lectio divina geven in een lezing en ons leiden in een lectio divina oefening. En ikzelf zal dat ook doen, maar dan als dominee uit de protestantse traditie.

Als deelnemer aan de dag onderga je dus in elk geval twee lezingen, maar oefen je ook in gezamenlijkheid met lectio divina. Daarnaast wordt op de dag een nieuw boekje aangeboden: Lezen voor je leven. Aan de slag met lectio divina dat Dom Bernardus en ik samen hebben geschreven.”

In dit boekje, dat ik al heb mogen lezen, wordt o.a. vermeld dat de lectio divina wellicht tot meer toenadering tussen katholieken en protestanten kan zorgen. Dat is volgens mij ook het doel van de Inspiratiedag. Een prachtig streven, lijkt me...

“Ja, we leven in een tijd waarin we niet meer de verschillen tussen protestant en katholiek benadrukken, maar op zoek zijn naar overeenkomsten. Dat gebeurt echter nog vaak vooral op het gebied van de leer, de theologie. De Inspiratiedag en het boekje hebben als doel te laten zien dat het misschien wel allereerst een concrete spirituele praktijk is waar we elkaar vinden: samen luisteren naar de stem van de Heer door middel van lectio divina.”

Zitten er ook grenzen aan de praktijk van lectio divina? Het vraagt wel wat van je, toch?

“Lectio divina is uiteraard niet de enige vorm van omgaan met de Bijbel. Bijbelstudie, Bijbelexegese en vele andere vormen van omgaan met de Bijbel hebben allemaal hun eigen rechtmatige plaats. Verder zijn niet alle mensen gelijk, en zal de een zich meer thuisvoelen bij de lectio divina (en de rust, de stilte en het herhalend bezig zijn met de woorden) dan de ander.”

Wanneer is de bijeenkomst geslaagd voor jou?

“Als we ervaren hebben hoe krachtig en helend het is als we samen liefdevol en afgestemd op de heilige Geest bezig zijn met de woorden van de Schrift.”

Dirk van de Glind: “Ik zie Heilige Boeken graag als reisgidsen”

(Voorpublicatie ‘Volwassen geloven en denken’. Ingebracht door de redactie. DR)

Iedere donderdagmorgen stonden ze bij het Centraal Station: twee jongemannen, goed verzorgd, haar zorgvuldig in model, keurig in het pak – toonbeelden van degelijkheid.

Ze stonden aan weerszijden van een fleurig display dat vermeldde: 'Wat de Bijbel écht leert!' Op een foto was een opengeslagen Bijbel te zien met een stralend licht dat van de bladzijden leek op te stijgen. Ik had al vaker overwogen een gesprek met ze aan te gaan maar eerdere ervaringen met straatpredikers vervulden me met weinig vertrouwen.

Omdat me echter in hun presentatie iets dwars zat en ik het eerlijker vond hun de kwestie voor te leggen dan iedere keer weer in stilzwijgende ergernis voorbij te fietsen ben ik op een mooie lentedag toch maar even afgestapt.

'Goedemorgen heren!' begon ik netjes.

'Goedemorgen meneer, fijn dat u even stopt!' zei de een. 'Fijn dat u belangstelling hebt!' voegde de ander eraan toe. Beiden gaven me hun vriendelijkste glimlach.

'Weet u, er zit me iets dwars,' zei ik vrij rechtstreeks.

'Dan bent u niet de enige meneer, het is een verwarrende wereld.' zei de een. 'We willen er graag met u over praten.' voegde de ander eraan toe.

'Het gaat me niet zozeer om problemen met de wereld. Die heb ik ook wel maar daar wil ik het niet over hebben. Ik heb eerlijk gezegd een probleem met uw presentatie.'

'Met onze presentatie?' – 'Vertelt u het eens!'

'Weet u, ik heb waardering voor u, dat u er tijd en energie in steekt om dat wat u belangrijk vindt onder de aandacht te brengen.' 'Maar dat is geen verdienste meneer.' – 'Wij kunnen niet anders, want God zelf...'

Ik voelde me kriegelig worden en onderbrak: 'Wat u zegt is precies wat ik bedoel: u wekt de indruk een directe lijn met God te hebben, die u duidelijk laat weten wat goed en wat niet goed is...'

'Prachtig dat u dat begrijpt meneer, daarom staan we hier, om daarvan te getuigen.' – 'U kunt ook zo'n band met God hebben, meneer; de Bijbel zegt immers heel duidelijk dat...'

'Maar dat is het hem nu juist,' zei ik enigszins ontmoedigd en bedacht me dat ik inderdaad beter door had kunnen fietsen. Het kwam er nu op aan kalm te blijven en me vooral niet mee te laten slepen door de frustratie die een knoop in m'n ingewanden aan het leggen was. 'Ik ben op weg naar een christelijke school waar ik al vele jaren Levensbeschouwelijke Vorming geef.'

‘Levensbeschouwelijke Vorming? Is dat zoiets als Godsdienst?’ – ‘Dan heeft u een grote verantwoordelijkheid meneer!’

‘Dat weet ik en die neem ik niet lichtvaardig op. Maar het punt is dat ik het niet in m’n hoofd zou halen te zeggen dat ik in mijn lessen vertel ‘wat de Bijbel écht leert’ zoals jullie daar op jullie display hebben staan.’

‘Maar meneer, u móet toch juist vertellen wat de Bijbel écht leert?’ – ‘En al helemaal op een christelijke school!’

‘Uiteraard! Maar ik heb domweg de pretentie niet dat ik dat zou weten.’

‘En daarom staan wij hier meneer, om u daarbij te helpen!’ – ‘Hier heeft u een folder, daar kunt u mee beginnen’ zei de een enthousiast.

‘En als u wilt, kunt u deelnemen aan een cursus’ vulde de ander blijmoedig aan. ‘Achterin vindt u een aanvraagformulier.’ – ‘Maar het kan ook via onze site.’

‘Maar beste mensen toch,’ riep ik uit, ‘begrijpen jullie me dan echt niet? Er zijn hier in de stad veel verschillende christelijke scholen en ook nog eens veel verschillende kerken en daar komt overal de Bijbel op tafel. Uiteraard zijn er verschillen in benadering en beleving, verschillen in interpretatie, maar ú weet kennelijk hoe het echt zit en wat de waarheid is, ú weet wat de Bijbel écht leert! Vindt u niet dat u daar al diegenen die er wellicht iets anders over denken, mee tekort doet? Vindt u niet dat uw benadering een tikkeltje hoogmoedig is?’

‘O nee, meneer, hoogmoed is wel het laatste waar u ons van beschuldigen kunt.’ – ‘Het gaat namelijk helemaal niet om ons, en om wat wij vinden.’ – ‘Wij houden ons aan wat er in de Bijbel staat!’ – ‘Ja meneer, zo is het, de Bijbel is ons richtsnoer.’ – ‘En als je je leven inricht naar de Bijbelse normen en waarden dan ben je als mens nederig en zeker niet hoogmoedig.’ – ‘Wij gunnen u ook graag dat rijke leven met God, meneer.’ – ‘Wilt u toch niet een folder?’

‘Nee, dank u, ik hoef geen folder. Ik moet gaan en wens u een fijne dag’ zei ik met een geforceerde glimlach.

Beide mannen zullen me hoofdschuddend over zoveel onbegrip en ongeloof hebben nagekeken en wellicht is er zelfs bezorgdheid en medelijden geweest over een medemens die willens en wetens op de ondergang afkoerste. Het lastige is dat ik ook m’n hoofd geschud heb over zoveel onbegrip en het lijkt erop of er niet meer aan de hand was dan dat een paar mensen het niet met elkaar eens waren.

Waarom raken ontmoetingen als deze me dan toch zo ongemakkelijk?

Het heeft in ieder geval te maken met ongelijkwaardigheid. Evangelisten zoals deze twee heren hebben de neiging te spreken vanuit een houding van 'wij weten iets wat jij niet weet' en hun visie is op voorhand beter dan welke andere dan ook.

Alles wat je er tegenin brengt en alles wat anders klinkt dan wat zij te vertellen hebben, wordt gezien als een bewijs van het feit dat je nog veel te leren hebt voor je ook maar in de buurt komt van hun status. Uiteraard heb ik van mijn kant net zo hard het idee dat mijn waarheid beter is dan die van hen – wat is dan het verschil?

Natuurlijk kan ik moeilijk anders dan de mening die ik heb als de juiste ervaren. Het zou immers dwaas zijn wanneer ik zou zeggen: ik verkondig mening A maar ik vind mening B eigenlijk beter. Dus ook ik verdedig graag mijn mening maar het kardinale punt is dat ik géén beroep doe op God of op een Heilige Tekst om mijn mening als superieur te presenteren – en dat ik bereid ben mijn mening bij te stellen wanneer iemand me helpt in te zien dat de zaak toch anders ligt dan ik had ingeschat. Derhalve is mijn mening altijd voorlopig en onder voorbehoud.

Predikers zoals de twee bij het station hebben echter de neiging voortdurend te schermen met een beroep op God en de Bijbel. Als teken van de onmiskenbare juistheid daarvan presenteren ze zichzelf als deemoedige mensen die hun eigen mening juist niet in tel achten maar slechts getuigen van de waarheid die hen door God gegeven is. En uiteraard vernemen ze Gods boodschap eerst en vooral uit de Bijbel.

Wie zich echter met de Bijbel als Gods Woord boven zijn medemens verheft, handelt eerder uit angst en macht dan uit liefde en vertrouwen of geloof. Het op deze dwingende wijze schermen met het Oude Boek stoelt bovendien op twee aannames die niet als zodanig worden herkend en daarom ook niet gemakkelijk ter discussie worden gesteld. De eerste aanname is dat de Bijbel slechts geïnterpreteerd kan worden op de wijze waarop de betreffende voorvechter van de waarheid dat doet. Een gesprek hierover is ten ene male onmogelijk omdat deze aanname steeds weer door zichzelf bevestigd wordt.

Alles wat je aanvoert om ruimte te vragen voor zelfs maar de geringste nuance, wordt gepareerd met de enig juiste interpretatie waar zij nu eenmaal het patent op hebben.

Dat bijgevolg álle mensen die er anders over denken, álle leden van ándere kerkgenootschappen worden af-geserveerd als lieden die er-naast zitten, schijnt de nederige hoeders van ‘wat de Bijbel écht leert’ vreemd genoeg op geen enkele manier te deren.

De tweede aanname hangt nauw samen met de eerste; ze komt er als het volgende Matroesjka poppetje uit voort: de aanname dat de Bijbel Gods Woord is, en dan vooral dat alléén de Bijbel Gods Woord is. Heilige Boeken van andere religies en stromingen worden vanuit deze aanname uiteraard niet als zodanig serieus genomen en met argwaan bekeken.

Wanneer je echter zegt dat je je aan de Bijbel houdt omdat het Gods Woord is, zou je erbij moeten zeggen dat je er vanuit gaat dat de Bijbel Gods woord is; dat je ervoor gekozen hebt de Bijbel als Gods Woord te lezen en te volgen. En met waar jij voor gekozen hebt, kun je een ander niet als met een feit om de oren slaan.

Ooit hoorde ik een dominee verkondigen dat hij weliswaar van mening was dat vrouwen misschien meer rechten in zijn kerk zouden moeten krijgen, maar dat – hoe jammer ook – de Bijbel duidelijk genoeg over deze kwestie is en dat het natuurlijk niet aangaat tegen Gods Woord in te gaan. Het is volkomen duidelijk dat deze dominee zijn eigen verstand en geweten horig maakte aan zijn eigen opvatting van de Bijbel en daarmee zijn menselijk verstand uitleverde aan een idee.

Het valt gemakkelijk te begrijpen waarom dit zich uitleveren aan een idee op grote schaal gebeurt. De vrijheid om zelf te denken is een groot goed, maar tegelijkertijd een zware verantwoordelijkheid en daardoor een zware last waar veel vertrouwen of geloof voor nodig is. Het zich compleet uitleveren aan een absolute waarheid buiten zichzelf, zoals die in een Heilig Boek gevonden kan worden, ontspruit net zoals het volgen van de sterke man, aan het verlangen te ontsnappen aan de angst voor zelfverantwoordelijkheid.

De aanname dat het eigen Heilige Boek het niet te betwijfelen en enige Woord van God Zelf is, moet aan iedere twijfel een einde maken. *(Dirk van de Glind is docent aan het christelijk lyceum in Apeldoorn)*

ABRAHAM.

(Bram Gerth)

Vier weken Syrië, dat zou een deel van onze vakantie worden in de tijd dat de inwoners van dit land nog in vrede leefden. Begonnen werd uiteraard in Damascus. Een fascinerende stad waar gesluierde en traditioneel geklede vrouwen zich mengen met vrouwen en meisjes die gekleed gaan volgens de laatste mode en mannen die al dan niet gekleed in een djellaba, op straat of in het theehuis, fanatiek backgammon spelen en aan een waterpijp lurken.

Prachtige moskeeën waar kleine jongetjes letterlijk aan de voeten van de imam zitten om te worden onderwezen in de koran en niet te vergeten de immense souq waar je gemakkelijk kunt verdwalen en letterlijk alles te koop is. We raakten niet uitgekeken. Dat waren we wel snel op het ontbijt dat bestond uit yoghurt, olijven en honing en moest worden genuttigd in een “gesloten afdeling” van een willekeurig restaurant, die was bestemd voor getrouwde stellen en families.

We besloten een bakker op te zoeken en wat broodjes te kopen, die te besmeren met “La vache que rie” (waar een Franse overheersing al niet goed voor is) en ze te nuttigen in een van de honderden theehuizen die Damascus rijk is. Een bakker was snel gevonden. Een aardige, vriendelijke man die er uitzag zoals een bakker in Damascus eruit hoort te zien. Hij gaf mij een hand, Martine deed niet mee, noemde zijn naam en vroeg naar de mijne. “Abraham”, zei ik naar waarheid waarop hij tevreden knikkend “Ibrahim” in z’n baard bromde.

Ik wilde de zaak toch even rechtzetten en vertelde hem dat mijn naam niet Ibrahim maar Abraham was. “Dan ben je een Jood of een christen”, stelde hij vast, “en kan ik je dus geen brood verkopen”.

De verbazing moet van mijn gezicht te lezen zijn geweest want er volgde al snel een “tenzij”.

“Tenzij je bereid bent om te luisteren naar een bladzij die ik je zal voorlezen uit de koran”. Ik bedacht me dat het voorlezen van één bladzijde waarschijnlijk minder tijd in beslag zou nemen dan het zoeken naar een andere bakker en stemde dus toe.

De bakker die inmiddels een flink aantal toehoorders in zijn zaak had, begon zijn voorlezing terwijl de klanten geduldig en aandachtig luisterden. Aan het einde gekomen van de lezing die door de wachtende klanten werd beaamd met de zin dat Allah groot is en

waar ik geen lettergreep van had verstaan, vroeg de bakker mij of ik het begrepen had en op mijn bevestigende antwoord gaf hij te kennen dat ik mijn bestelling kon doen. Dat deed ik en na het afrekenen vroeg hij of we nog eens terugkwamen. Dat beloofden we en we hebben ons woord gehouden. Zes ochtenden hebben we onze broodjes in zijn winkel gekocht en nooit ontkwamen we aan de voorlezing, hoe druk het ook was.

Een bekering zat er niet in maar wel een mooie vakantie in dit (toen nog) prachtige land.

2de collecte komende periode: (1ste collecte altijd voor de kerk)

- 12 nov. Onderhoud
- 19 nov. Diaconie (=voedselbank)
- 26 nov. Sociale projecten
- 3 dec. Onderhoud
- 10 dec. Diaconie (=voedselbank)

AKTIVITEITEN:

Op dinsdagmorgen 14 november is er een inspiratie-ochtend nav. een boek van Thomas Halik. Thema: In onze kleurrijke wereld is het gevaarlijk zwart/wit te denken.

Op donderdagavond 16 november is er een kerkdienst om 20 uur in de Spaanse Baptistenkerk in Denia. Meerdere kerken doen er aan mee. Dit alles in het kader van 500 jaar Reformatie.

Op zondag 26 november gedenken wij onze overledenen oa. middels het aansteken van een kaarsje.

Levensbeschouwelijke sites:

www.pkn.nl

www.reliwerk.nl

www.vrijzinnig.nl

www.protestant.nl

www.kerknieuws.nl

www.refdag.nl

www.statenvertaling.net

www.igniswebmagazine.nl

www.cgk.nl

www.debijbel.nl

www.vrijzicht.nl

www.christelijkweekblad.nl

www.hetgoedeleven.com

www.bruggenbouwers.com

www.nieuwwij.nl

www.ikonrtv.nl

Passiebloem

(Overgenomen van de liturgie van Roel Polman)

COUNT YOUR GARDEN BY THE FLOWERS,

NEVER BY THE LEAVES THAT FALL.

COUNT YOUR DAYS BY GOLDEN HOURS,

DON ´T REMEMBER CLOUDS AT ALL.

COUNT YOUR YEARS WITH SMILES, NOT TEARS.

COUNT YOUR AGE BY FRIENDS, NOT YEARS.

CHRISTINA BISHEY.

Mededelingen:

Onze sociale projecten zijn:

- SURG for all
- Ooghulp Wereldwijd
- Lilianefonds
- Oikocredit

Collectes voor de diaconie gaan naar de Voedselbank in Denia (naar mensen die door de crisis onze hulp hard nodig hebben).

• Predikant

Gedurende de maanden november en december is ds. Ties Prins onze predikant. Hij valt in (daarvoor dank) voor de predikant die door ziekte moest afzeggen. Indien u prijs stelt op huisbezoek, verzoeken wij u dit telefonisch of in de kerk zelf te melden bij de predikant.

• De **Kerkband** komt meestal medio van de maand beschikbaar.

Wilt u een bericht ontvangen zodra de Kerkband beschikbaar is op de website (en uw emailadres is bij ons nog niet bekend), stuurt u dan een email aan de secretaris van de kerkenraad (zie onder). Kopij voor de redactie van de kerkband kunt u sturen aan hetzelfde adres.

De volgende Kerkband komt (D.v.) 10 december uit.

• **Mutaties:** Als er veranderingen optreden in uw persoonlijke gegevens in Spanje, Nederland of België, wilt u die dan doorgeven aan de secretaris (zie onder).

• De **kerkenraads**vergadering wordt meestal gehouden medio van elke maand. Als u iets wilt inbrengen, dan ontvangen we graag de stukken twee weken van tevoren.

Email secretaris: ned.int.gem.denia@gmail.com

Nederlandse interkerkelijke gemeente te Denia

Reg.no. 016034 C.I.F.: R-0300445D

Kerkgebouw: Iglesia evangélica - El Arca de Noé,
Calle Sanchis Guarner 9, 03700, Denia

Kerkdiensten: Elke zondag om 11 uur (aansluitend koffie /
thee drinken)

Pastorie: Tevens correspondentieadres.
Carrer Aristeu 23, Marquesa 1, 03700, Denia.

Predikant: Bezoek graag telefonisch aankondigen
tel. 96 578 5045 of 655 520 864 (mobiel)

Kerkenraad:		Telefoon:
Voorzitter:	Cor Pors, Javea,	96 646 0841
Vice-voorz.	Henk de Jong, Javea	60 938 7739
Secretaris/red.	Derk Rozema, Javea,	68 671 7454
Penningm.	Piet vd Brugge, Benissa	96 574 8970
Lid.	Ypie Draaisma, Benissa	96 574 7431
Huismeester	Chris de Jong, Teulada	67 772 9509
red. Kerkband	Bert Boxtart, Javea	67 636 0501
1 vacature		

De emailadressen van de kerkenraad vindt u op de website.

Organisten:	Edo Luynenburg	96 575 6547
	Cor Pors	96 646 0841
	Peter Neeteson	63 497 9620 of 0031-622413706

Hulp in nood:	Martine Gerth	96 579 5152
	Ati de Jong	63 023 8424

Website: www.kerkdenia.nl
Email: ned.int.gem.denia@gmail.com

Vrijwillige bijdragen:

Spanje: Bankrelatie: BBVA. te Javea.
IBAN: ES23 0182 0142 0002 0150 5998
BIC: BBVAESMM

t.n.v. Iglesia evangélica en Denia

Nederland: Bankrelatie: ING te Geldrop
IBAN: NL50 INGB 0004 2235 67
BIC: DLBKNL2A

t.n.v. Kerkvoogdij Ned.int. gem. te Denia